

Uchwała Nr SO-0954/25/7/Ko/2018

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 17 kwietnia 2018 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Gminy i Miasta Rychwał sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rychwał za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 4/2016 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 28 stycznia 2016 roku, ze zmianami w składzie:

Przewodnicząca: Renata Konowalek
Członkowie: Zofia Ligocka
Józef Goździkiewicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 561) w związku z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy i Miasta Rychwał sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Rychwał za 2017 rok załączone do zarządzenia Burmistrza Rychwała Nr 4/2018 z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za 2017 rok i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 30 marca 2018 roku.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2017 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
 - prognozowane dochody budżetu w wysokości 35.980.490,15 zł, zrealizowano w kwocie 35.185.021,55 zł, co stanowi 97,79% planu, z tego: dochody bieżące – 33.898.813,90 zł, co stanowi 98,73% planu i dochody majątkowe – 1.286.208,65 zł, co stanowi 78,11% planu;
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 36.562.050,15 zł, zrealizowano w kwocie 35.126.408,62 zł, co stanowi 96,07% planu, z tego: wydatki bieżące – 31.936.910,30 zł, co stanowi 96,83% planu i wydatki majątkowe – 3.189.498,32 zł, co stanowi 89,14% planu.Budżet roku 2017 zamknął się nadwyżką w kwocie 58.612,93 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 581.560,00 zł.
2. Wynik operacyjny z wykonania budżetu 2017 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 1.961.902,60 zł przy planowanej wielkości dodatniej wynoszącej 1.349.835,28 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowiącym, że na koniec

roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

3. Przychody budżetu wyniosły 1.536.239,10 zł (z tego: przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej /§903/ w kwocie 745.214,60 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy /§950/ w kwocie 791.024,50 zł), natomiast rozchody budżetu wyniosły 877.040,00 zł (rozchody na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 12.862.388,60 zł, co stanowi 36,56% zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 1.280.459,03 zł, co stanowi 3,64% wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od maksymalnego dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W 2017 roku relacja wykonanych dochodów bieżących powiększona o zrealizowane dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszona o wykonane wydatki bieżące – do uzyskanych dochodów budżetu ogółem (1/3 prawej strony wzoru z art. 243 ustawy o finansach publicznych) wyniosła 7,60%, przy planowanej relacji wynoszącej 5,92%. Wymieniony wskaźnik za 2017 rok jest, w myśl art. 243 ustawy o finansach publicznych, jednym z elementów stanowiących podstawę do wyliczenia indywidualnego wskaźnika obciążeń budżetu Gminy w latach 2018, 2019 i 2020 z tytułu przypadających do spłaty rat kapitałowych pożyczek i kredytów długoterminowych wraz z odsetkami oraz potencjalnych spłat zobowiązań z tytułu udzielanych poręczeń i gwarancji. Wymienione wyżej dane o wykonaniu budżetu Gminy za 2017 rok wpłynęły na zwiększenie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań wyliczonych na lata 2018-2020. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie niższym niż zrealizowany w 2017 roku umożliwi Radzie Miejskiej uchwalenie budżetów na lata następne z poszanowaniem przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz zgodne z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań, a także zaciąganie nowych zobowiązań zwrotnych.

4. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji.

W oddzielnych tabelach zaprezentowano: planowane oraz wykonane dotacje i wydatki na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, a także planowane i wykonane wydatki majątkowe oraz przychody i rozchody budżetu. Sprawozdanie obejmuje również wykaz dotacji udzielonych z budżetu podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych oraz zestawienie planowanych i wykonanych wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego w 2017 roku.

W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, a także wskazał źródła dochodów oraz przeznaczenie wydatków. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. W niektórych przypadkach Burmistrz

wyjaśnił przyczyny odchyień od przyjętego w budżecie planu dochodów i wydatków. a także omówił przychody i rozchody budżetu oraz plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniu Burmistrz poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych, jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego w wysokości 1.761.132,33 zł (str. 32 sprawozdania).
6. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku wynika, że w 2017 roku zaciągnięto zobowiązania niewymagalne (nie stanowiące zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i pochodnych) ponad plan wydatków w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania	przekroczenie
750	75022	3030	143 405,00	143 402,23	11 930,85	155 333,08	11 928,08
750	75023	4300	186 815,00	180 293,53	8 155,98	188 449,51	1 634,51
750	75095	3030	71 775,00	71 775,00	5 962,50	77 737,50	5 962,50
801	80101	4300	88 585,00	83 066,12	6 590,29	89 656,41	1 071,41
801	80103	4300	17 086,00	16 316,52	1 811,96	18 128,48	1 042,48
801	80110	4300	70 990,00	70 752,49	4 048,89	74 801,38	3 811,38
801	80148	4300	57 120,00	57 102,91	3 707,02	60 809,93	3 689,93
852	85219	4300	14 000,00	13 864,29	520,90	14 385,19	385,19
852	85219	4360	2 850,00	2 542,77	440,24	2 983,01	133,01
854	85401	4300	23 605,00	23 495,75	1 799,51	25 295,26	1 690,26
900	90001	4300	61 000,00	60 976,13	17 567,65	78 543,78	17 543,78
900	90002	4300	761 047,00	755 035,28	61 688,89	816 724,17	55 677,17
900	90003	4300	50 250,00	47 756,41	4 178,52	51 934,93	1 684,93
900	90015	4270	161 800,00	161 050,70	4 544,36	165 595,06	3 795,06

W sprawozdaniu z wykonania budżetu wyjaśniono, iż powyższe zobowiązania zostały zaciągnięte w ramach upoważnienia udzielonego Burmistrzowi przez Radę Miejską w uchwale budżetowej do zaciągania zobowiązań do sumy 600.000 zł (str. 33-34 sprawozdania).

7. Burmistrz wskazał przyczyny poniesienia wydatków z tytułu odsetek oraz kar i odszkodowań (str. 14, 16, 22, 29 i 34 sprawozdania) w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	6 640,00	2 345,00
700	70005	4600	160,00	0,00
750	75023	4580	981,00	980,50
801	80101	4580	20,00	8,00
855	85501	4580	24,00	23,30
855	85502	4580	3 095,00	2 632,12

8. W dziale 010 /Rolnictwo i łowiectwo/ rozdz. 01030 /Izby rolnicze/ wykonane wydatki z tytułu odpisu od uzyskanych wpływów z podatku rolnego na rzecz Izby Rolniczej wyniosły 7.029,00 zł, co stanowi 1,97% wpływów z tego podatku, a stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1315) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku

rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1892) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego.

9. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 §0690) w wysokości 11.753,92 zł (str. 9 i 41 sprawozdania) oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej wymienione w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 wyżej cytowanej ustawy (str. 41 sprawozdania).

10. Z opiniowanego sprawozdania wynika, że wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 781.414,99 zł (dochody wykonane w §§ 0490, 0640, 0910), a wykonane wydatki związane z odbiorem odpadów komunalnych w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 838.593,42 zł (str. 40 sprawozdania). Wykonane wydatki nie zawierają pełnych kosztów funkcjonowania systemu, ponieważ nie wykonano wydatków w §4260 /Zakup energii/ oraz §4360 /Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych/. Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289). Należy dodatkowo zauważyć, że należności z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 62.322,93 zł, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 69.373,79 zł i dotyczą wynagrodzenia ze stosunku pracy, naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok wypłacanego w I kwartale 2018 roku oraz wydatków na zakup usług pozostałych.

11. Sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, z wyspecyfikowaniem numerów i dat podjętych uchwał oraz kwot dokonanych zmian, co oznacza, że wypełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Sprawozdanie zawiera informacje jedynie o stopniu finansowego zaawansowania realizacji programów wieloletnich w 2017 roku i limitach zobowiązań, brak jest natomiast informacji o stopniu zaawansowania realizacji programu w całym okresie realizacji programu w przypadku gdy okres realizacji zaczął się przed 2017 rokiem, brak informacji o rzeczowym zaawansowaniu tych programów, informacji o zawartych umowach (strony 94-97 sprawozdania) tzn. w tej części sprawozdanie nie do końca spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2017 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem następujących rozbieżności:

- na stronie 3 sprawozdania poinformowano o wystąpieniu zaległości pozostałych (w tym z tytułu odsetek) w wysokości 14.916,05 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S wynika kwota zaległości z tytułu samych pozostałych odsetek w wysokości 15.047,36 zł.

III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły nieliczne omyłki, błędy pisarskie, rachunkowe i klasyfikacyjne, przykładowo:

- na stronie 24 sprawozdania wskazano, iż w rozdz. 80110 /Gimnazja/ poniesiono wydatki na „podróże służbowe oraz szkolenia” w kwocie 60,00 zł w §4280 /Zakup usług zdrowotnych/, w którym ujmowane są wydatki z zakresu medycyny pracy obejmujące badania wstępne, okresowe i profilaktyczne pracowników;
- z informacji zamieszczonych na stronie 29 sprawozdania wynika, że w rozdz. 85502 /Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego/ §4430 /Różne opłaty i składki/ oraz §4700 /Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej/ wydatkowo środki m.in. na „badania profilaktyczne” oraz „koszty podróży służbowych”, które zgodnie z klasyfikacją budżetową winny zostać sklasyfikowane odpowiednio w §4280 /Zakup usług zdrowotnych/ oraz w §4410 /Podróże służbowe krajowe/;
- na stronie 30 sprawozdania podano, iż w rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/ poniesiono wydatki m.in. na „świadczenia socjalne”. Skład Orzekający wskazuje, że brak jest podstaw do planowania w tym rozdziale wydatków z tego tytułu. Jeżeli wspomniany wydatek dotyczyłby świadczeń wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, to winien zostać sklasyfikowany w §3020 /Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń/;
- na stronie 7 sprawozdania poinformowano o uzyskaniu w rozdz. 80101 /Szkoły podstawowe/ §6257 /Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego/ „środków z Unii Europejskiej na budowę dróg w ramach PROW 2014-2020” w wysokości 344.182,00 zł, natomiast na stronie 10 sprawozdania podano, iż w ramach dochodów majątkowych w kwocie 344.182,00 zł uzyskano dotację na realizację projektu pn. „Termomodernizacja budynku SP w Jaroszewicach Grodzieckich” realizowanego z udziałem środków z UE – w ramach WRPO 2014-2020;
- w tabeli „Wykonanie wydatków majątkowych w 2017 roku” (str. 35-37 sprawozdania) błędnie podsumowano wydatki zaplanowane w rozdz. 90095 /Pozostała działalność/, bowiem wykazano kwotę 231.073,32 zł, a winno być 260.379,32 zł;
- w tabeli „Dochody i wydatki wynikające z ustawy o Przeciwdziałaniu przemoc, alkoholizmowi i narkomanii wykonane na dzień 31.12.2017 roku” (str. 42 sprawozdania) błędnie podsumowano łączne wydatki planowane, które ustalono w wysokości 143.561,00 zł zamiast w kwocie 164.061,00 zł oraz wykonane, które wykazano w wysokości 140.667,17 zł zamiast w kwocie 157.801,94 zł.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2017 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości

posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Burmistrza Gminy i Miasta Rychwał sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Renata Konowalek

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.